

Dosarul nr.2rac-249/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Jud: M. Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” împotriva Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” cu privire la retragerea autorizației de transport rutier de persoane

împotriva deciziei din 19 decembrie a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” și s-a menținut hotărârea din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 31 mai 2018, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” cu privire la retragerea autorizației de transport rutier de persoane.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în conformitate cu Programul de transport interraional, expus în anexa nr. 1 și lista operatorilor de transport antrenați la deservirea rutelor regulate incluse în Programul de transport interraional, expusă în anexa nr.2 la ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.192 din 31 decembrie 2014 „Cu privire la aprobarea programelor de transport rutier interraional și cel internațional și eliberarea autorizației de transport rutier de persoane”, ruta regulată Bălți 08:00 - Soroca 15:20, a fost repartizată spre deservire operatorului de transport Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”.

Astfel, reclamantul a menționat că, potrivit prevederilor rubricii nr. 13 din programul de transport interraional din anexa nr. 1 la ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.192 din 31 decembrie 2014, la ruta dată sunt stabilite următoarele zile de circulație „1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 - luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică”, iar conform rubricii nr. 14 din aceeași anexă, este stabilit regimul de deservire „anual”. Prin urmare reclamantul a accentuat

că Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” urma să deservească zilnic ruta regulată Bălți 08:00 - Soroca 15:20.

În acest sens, reclamantul a invocat că în vederea executării pct. 4 din ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, a eliberat Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” pentru efectuarea rutei vizate, următoarea autorizație de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional nr. 0103584 din 30 aprilie 2015, Bălți 08:00 - Soroca 15:20.

În urma examinării informației anexate la scrisorile nr.223 din 7 februarie 2018, nr. 416 din 6 martie 2018 și nr. 694 din 26 aprilie 2018, parvenite în adresa Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” de la Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto”, a fost constatat că: - operatorul de transport rutier Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, în perioada 1 ianuarie 2018 – 31 ianuarie 2018, pe ruta Bălți 08:00 - Soroca 15:20, a înregistrat 65 % de suspendări din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație la ruta/curșa vizată; - în perioada 1 februarie 2018 – 28 februarie 2018, la efectuarea rutei Bălți 08:00 - Soroca 15:20 a fost înregistrat 100% de suspendări din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație la ruta/curșa vizată și în perioada 1 martie 2018 -31 martie 2018 la ruta Bălți 08:00 - Soroca 15:20 a fost înregistrat 100 % de suspendări din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație la ruta/curșa vizată.

Astfel, în circumstanțele descrise, Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” a comis ambele abateri prevăzute în art. 38 alin. (21) lit. a) al Codului transporturilor rutiere, prin urmare la 30 mai 2018, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a adoptat decizia nr. 40 privind retragerea autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional pentru ruta Bălți 08:00 - Soroca 15:20 de la operatorul de transport Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”.

Reclamantul a comunicat și faptul că se află în imposibilitate de a prezenta autorizația a căror retragere se cere, deoarece aceasta este un act permisiv în sensul Legii nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, fiind confecționat de tipografie într-un singur exemplar, cu un număr de strictă evidență și este eliberat operatorului de transport pentru desfășurarea activității de transport.

Reclamantul Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a solicitat retragerea de la Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” a autorizației de transport rutier de persoane nr.0103584 și 30 aprilie 2015, pentru efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate pe ruta Bălți 08:00 - Soroca 15:20.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea înaintată de Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a fost admisă, fiind retrasă de la Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” autorizația de transport rutier nr.0103584 și 30 aprilie 2015, pentru efectuarea transportului rutier de persoane prin servicii regulate pe ruta Bălți 08:00 - Soroca 15:20. A fost încasat din contul Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei (f.d. 43-47).

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți, fiind menținută hotărârea din 12 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central (f.d. 77-82).

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare au reținut că, în temeiul prevederilor art. 38 alin. (21) lit. a) al Codului transporturilor rutiere, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a fost îndreptățită să retragă autorizația de transport rutier prin servicii regulate de trafic interraional deținută de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, ținând cont că ultima nu a efectuat 100 % din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decurs de 2 luni consecutive, în felul dat întrunind ambele condiții prevăzute de norma citată în vederea retragerii autorizației.

La fel, a fost respins ca fiind neîntemeiat argumentul Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” privind trimitere la prevederile legale ce se referă la excepția curselor suspendate din cauza stării drumului sau a condițiilor climaterice nesatisfăcătoare, invocând că potrivit art.38 alin.(21) lit. a) Codul transporturilor rutiere, excepția de suspendare a curselor ”din cauza stării drumului sau a condițiilor climaterice nesatisfăcătoare”, trebuie să fie constatate de către organul responsabil de sectorul de drum respectiv.

Totodată a fost respins și argumentul Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” că procentajul suspendărilor prezentat de către Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto” nu corespunde adevărului, deoarece ruta regulată Bălți 08:00 - Soroca 15:20 nu a fost atribuită doar Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, ci și Societății cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur”. Cu referire la acest argument, Curtea de Apel Chișinău a indicat că din informațiile nr.223 din 7 februarie 2018, nr. 416 din 6 martie 2018 și nr. 694 din 26 aprilie 2018 parvenite în adresa Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto” de la Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto” nu rezultă că ruta regulată Bălți 08:00 - Soroca 15:20 a fost atribuit și Societății cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur”.

La 21 ianuarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 83).

La 20 martie 2019, Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” a depus recurs împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

Recurentul Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Astfel recurentul a menționat că Întreprinderea de Stat „Gările și Stațiile Auto”, care a eliberat informațiile nr. 223 din 7 februarie 2018, nr. 416 din 6 martie 2018 și nr. 694 din 26 aprilie 2018 în bază căruia a fost inițiată procedura de retragere a licenței nu are calitatea de organ de control și nici de agent constatat.

Recurentul a susținut că instanțele de judecată au apreciat arbitrar probele și nu a luat în considerație faptul că ruta regulată Bălți 08:00 - Soroca 15:20 nu a fost atribuit doar Societății pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, ci și Societății cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur”. Prin urmare, recurentul a afirmat că nu corespunde adevărului procentajul suspendărilor.

La 14 mai 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto”, informându-o că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 17 iunie 2019, Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a înaintat referință la cererea de recurs depusă de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibilă.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți”, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 19 decembrie 2018 a fost expediată în adresa părților la 21 ianuarie 2019 (f.d. 83), însă la materialele cauzei nu sunt date care ar confirma recepționarea efectivă a deciziei instanței de apel de către recurentă.

Astfel, în atare situație, precum și având în vedere data expedierii în adresa părților a deciziei instanței de apel (20 ianuarie 2019), instanța de judecată a considerat că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră

că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acesteia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan